

Київський національний університет культури і мистецтв

КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Силабус освітньої компоненти

Назва копоненти: **Світова політика та транснаціональні відносини**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Сторінка курсу в Moodle: <https://elearn.knukim.edu.ua/course/view.php?id=73>

Сторінка компоненти в електронній бібліотеці:

<http://91.217.179.134:9100/libr/DocSearchForm>

Викладач: **Рибак Сергій Олександрович**, доктор економічних наук, доцент, професор з/н. (лекції, підсумковий контроль)

Опис освітньої компоненти

«Світова політика та транснаціональні відносини» є обов'язковою освітньою компонентою навчального плану, циклу компонент професійної та практичної підготовки, яка сприяє підготовці фахівців у сфері дипломатії та міжнародних відносин.

Мета: дослідити еволюцію світової політики та міжнародних відносин в період із 1918 по 2022 рр., міжнародні конфлікти, міжнародне співробітництво та діяльність міжнародних організацій в означений період.

Завдання: навчити основним доктринам і концепціям світової політики, ознайомити із загальними тенденціями міжнародної проблематики, регіональною специфікою, положеннями міжнародно-правових актів та особливостями міжнародної взаємодії в означений період.

Предмет: світова політика та транснаціональні відносини в період із 1918 по 2022 роки.

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувачі вищої освіти повинні набути такі програмні компетентності:

Загальні:

- ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні:

- СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.
- СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.
- СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міжкомпонентарних дослідженнях.
- СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.
- СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання (програмні результати навчання):

- РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.
- РН02. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.
- РН03. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.
- РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

- РН06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.
- РН07. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.
- РН09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міжкомпонентарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.
- РН11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні.
- РН13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

Передумови вивчення освітньої компоненти

Передумови вивчення освітньої компоненти: «Історія та теорія міжнародних відносин», «Країнознавство», «Міжнародне публічне право».

Тематичний план освітньої компоненти

Розділ 1. СВІТОВА ПОЛІТИКА ТА ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІ ВІДНОСИНИ У 1919–1960 РР.

Тема 1.1. Версальсько-Вашингтонська система міжнародних відносин у 1918-1929 рр.

Тема 1.2. Версальсько-Вашингтонська система міжнародних відносин у 1929-1939 рр.

Тема 1.3. Міжнародні відносини в період Другої світової війни.

Тема 1.4. Особливості повоєнного врегулювання у Європі та на Далекому Сході. Тема 1.5. Початок холодної війни та становлення біполярної структури міжнародних відносин (1945 – 1955 рр.).

Тема 1.6. Початок процесу деколонізації. Вихід країн, що визволилися, на міжнародну арену.

Розділ 2. СВІТОВА ПОЛІТИКА ТА ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІ ВІДНОСИНИ У 1961–2022 РР.

Тема 2.1. СРСР та США у процесі трансформування глобальної системи міжнародних відносин.

Тема 2.2. Міжнародні відносини в період розрядки міжнародної напруженості.

Тема 2.3. Нова холодна війна та відновлення біполярної конфронтації.

Тема 2.4. Радянсько-американські відносини другої половини 1980-х рр. в контексті нової зовнішньополітичної стратегії СРСР.

Тема 2.5 Міжнародні відносини періоду пост-біполярності.

Тема 2.6. Світова політика на сучасному етапі.

Технічне і програмне забезпечення

Підключені до Інтернет й обладнані відеокамерою та мікрофоном персональний або портативний комп'ютер (ноутбук), мобільний пристрій (смартфон, планшет) для можливості дистанційного навчання, он-лайн тестування, виконання завдань самостійної роботи та перегляду додаткових мультимедійних навчально-методичних матеріалів.

Програмне забезпечення Microsoft Office для роботи з освітнім контентом компоненти та виконання передбачених видів освітньої діяльності: написання есе, підготовка доповідей і створення конспекту компоненти.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Головченко В. І., Рубель В. А. Нова історія Азії та Африки: колоніальний Схід (кінець XIX – друга третина XX ст.) : навч. посіб. Київ : Либідь, 2010. 520 с.
2. Джадт Тоні. Після війни. Історія Європи після 1945 року. Катерина Зарембо. Київ : Наш формат, 2020. 928 с.
3. Міжнародні відносини і світова політика: підручник. Заред. В.А. Манжолі. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2010. 863 с.
4. Сервіс Роберт. Товариші. Комунізм: світова історія. Київ : Темпора, 2012. 616 с.
5. Снайдер Т. Криваві землі: Європа поміж Гітлером та Сталіним: монографія. Київ : Грані-Т, 2011. 448 с.
6. Турчин Я. Б., Демчишак Р. Б., Матлай Л. С. Історія міжнародних відносин (1914-2015) : навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. 140 с.
7. Plokhy S. Yalta. The Price of Peace. New York : Viking, 2011. 480 p.

Допоміжна література

1. Газін В. Гонка озброєнь: дорога до пекла. *Дзеркало тижня*. 12 січня 2018 р. URL: https://dt.ua/HISTORY/gonka-ozbroyen-doroga-do-pekla-265933_.html
2. Дубинянський М. Корейська війна: дезінформатори на лінії вогню. *Дзеркало тижня*. 7 липня 2006 р. URL: https://dt.ua/SOCIETY/koreyska_viyna_dezinformatori_na_liniyi_vognyu.html
3. Константинов В. Політекономія дезінтеграції. Чому Брекзит призведе до ослаблення позицій Британії у світі. *Дзеркало тижня*. 11 травня 2018 р. URL: https://dt.ua/international/politekonomiya-dezintegraciyi-277515_.html

4. Кравченко В. Що важливо знати про конфлікт у Сирії. *Дзеркало тижня*. 3 грудня 2016 р. URL: <http://gazeta.dt.ua/international/scho-vazhливо-znati-pro-konflikt-u-siriyi-.html>
5. Кульчинський С. Перша світова війна: початок ХХ століття, що закінчилося...1991 року. *Дзеркало тижня*. 13 серпня 2004 р. URL: https://dt.ua/SOCIETY/persha_svitova_viyna_pochatok_xx_stolittya_scho_zakinchilosya_1991_roku.html
6. Махун С. Друга світова як кривавий геополітичний театр абсурду. *Дзеркало тижня*. 27 серпня 2004 р. URL: https://dt.ua/SOCIETY/druga_svitova_yak_krivaviy_geopolitichniy_teatr_absurdu.html
7. Крушинський В.Ю., Манжола В.А. Міжнародні відносини і світова політика. 1945-1980. Дати.Події. Факти: Навч. посібник. Київ : Либідь, 2007. 192 с.
8. Підлуцький О. 25 портретів на тлі епохи. Харків : Фоліо, 2012. 475 с.
9. Пономарьов Г. Карибська криза: «Анадир» проти «Мангуста». *Дзеркало тижня*. 19 жовтня 2012 р. URL: https://dt.ua/SOCIETY/karibska_kriza_anadir_proti_mangusta.html
10. Шмідт Е., Коен Дж. Новий цифровий світ / Пер. з англ. Г.Лелів. Львів : Літопис, 2015. 368 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

19. Впливовий інформаційний ресурс (США). URL: www.cnn.com
20. Впливовий інформаційний ресурс (Велика Британія). URL: www.bbc.com
21. Впливовий інформаційний ресурс (Україна). URL: www.dt.ua
22. Державний департамент США. URL: www.state.gov
23. Центральне розвідувальне управління США. URL: www.cia.gov
24. Бібліотека Конгресу США. URL: <http://www.loc.gov>
25. Енциклопедія Британніка. URL: <http://www.britannica.com>
26. Міжнародна асоціація політичних наук. URL: <http://www.ipsa.org/>
27. Віртуальна бібліотека - ресурси із міжнародних відносин та геополітики. URL: <http://www2.eta.edu/vl/countgen.html>
28. Council on Foreign Relations – Рада зовнішніх зносин США. URL: <http://www.cfr.org/>

Політика вивчення освітньої компоненти

Освітня компонента передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Відвідування занять є обов'язковою частиною оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному (он-лайн) режимі за погодженням із керівником курсу, з презентуванням виконаних завдань під час консультації викладача.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. Завдання, які не виконані у встановлений термін, оцінюються викладачем в межах 50% звичайної оцінки.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%.

У разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Силабус затверджено
на засіданні кафедри міжнародних відносин
від «30» червня 2022 р., протокол № 12.